

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „X“ SKUNDO PRIEŠ PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĘ

2014-12-11 Nr. 4D-2014/2-1703
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2014-12-01 gavo uždarnosios akcinės bendrovės „X“ (toliau vadinama – pareiškėja, Bendrovė), kuriai atstovauja Bendrovės direktorius A, skundą dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau vadinama – Savivaldybė) pareigūnų neveikimo, nevykdant teisės aktų reikalavimų, susijusių su informacijos skelbimu įstaigos interneto svetainėje.

2. Bendrovė skunde nurodė, kad Savivaldybėje galimai sistemingai nevykdomas reikalavimas skelbti Seimo kontrolierių pažymas ir informaciją apie jose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą. Savivaldybės internetinės svetainės skiltyje „Teisinė informacija“, „Teisės aktų pažeidimai“, „Seimo kontrolierių pažymos“ nepatalpintos Seimo kontrolieriaus pažymos:

2.1. 2014-10-28 pažyma Nr. 4D-2013/2-576; Nr. 4D-2013/2-1112; Nr. 4D-2013/2-1262; Nr. 4D-2013/1-1363; Nr. 4D-2013/1-1364; Nr. 4D-2014/2-1223 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos“;

2.2. 2014-11-07 pažyma Nr. 4D-2013/2-829 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją“;

2.3. 2014-11-10 pažyma Nr. 4D-2013/2-930 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją“.

3. Bendrovė prašo Seimo kontrolierių imtis priemonių, kad Savivaldybėje būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos ir Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 14.1 punkto nuostatos.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Skunde nurodytos aplinkybės susijusios su Bendrovės anksčiau pateiktu skundu dėl pažeidimo, analogiško šiame skunde nurodytam. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014-10-28 pažymoje Nr. 4D-2013/2-576; Nr. 4D-2013/2-1112; Nr. 4D-2013/2-1262; Nr. 4D-2013/1-1363; Nr. 4D-2013/1-1364; Nr. 4D-2014/2-1223 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos“ nurodyta:

„[...] 30.2. **2014-09-17** Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo, pavaduojančio

administracijos direktorių Žydrūno Kvedaro raštu Nr. 19-2255(4.10.) Bendrovė informuota, kad **2014-08-22 Seimo kontrolieriaus pažyma Nr. 4D-2012/4-111 „Dėl UAB „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybę“ buvo patalpinta Savivaldybės interneto svetainėje, iki šiol to neatlikus dėl įvykusios klaidos.**

[...]

46. [...] Atsižvelgiant į tai, kad Seimo kontrolieriaus 2012-07-10 pažymos Nr. 4D-2012/4-111 „Dėl UAB „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybę“ viešinimo Savivaldybės internetinėje svetainėje klausimas buvo išspręstas Savivaldybės administracijoje [...], vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, **UAB „X“ skundo Nr. 4D-2014/2-1223 tyrimas nutraukiamas.**“

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

5. Peržiūrėjus Savivaldybės interneto svetainės www.panevezys.lt skiltį „Teisinė informacija“, „Teisės aktų pažeidimai“, „Seimo kontrolierių pažymos“ nustatyta, kad joje iki Bendrovės skundo Seimo kontrolieriui pateikimo (2014-12-01) nebuvo paskelbtos Bendrovės skunde nurodytos Seimo kontrolieriaus pažymos:

5.1. 2014-10-28 pažyma Nr. 4D-2013/2-576; Nr. 4D-2013/2-1112; Nr. 4D-2013/2-1262; Nr. 4D-2013/1-1363; Nr. 4D-2013/1-1364; Nr. 4D-2014/2-1223 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos“;

5.2. 2014-11-07 pažyma Nr. 4D-2013/2-829 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją“;

5.3. 2014-11-10 pažyma Nr. 4D-2013/2-930 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „X“ skundo prieš Panevėžio miesto savivaldybės administraciją“.

6. Savivaldybės interneto svetainėje Bendrovės skundo pateikimo Seimo kontrolieriui metu (2014-12-01) buvo nurodyta, kad „*duomenys atnaujinti 2014-11-05*“. **Bendrovės skunde nurodytos Seimo kontrolieriaus pažymos Savivaldybės interneto svetainėje buvo patalpinamos 2014-12-09, nepateikiant informacijos apie Seimo kontrolieriaus 2014-11-07 pažymoje Nr. 4D-2013/2-829 pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo įstaigoje rezultatus.**

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas:

4 straipsnio 1 dalies 6, 10 ir 11 punktai:

„1. Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

[...]

6) *Savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo.* Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.“

[...]

10) *veiklos skaidrumo.* Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma;

11) *viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę.* Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą.“

29 straipsnio 8 dalis:

„8. Savivaldybės administracijos direktorius:

1) **tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais;**

2) **tiesiogiai įgyvendindamas įstatymus, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimus, gali** kreiptis į valstybinio administravimo subjektus, **leisti įsakymus, privalomus savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais**, savivaldybės administracijos filialams – seniūnijoms ir į struktūrinius padalinius neįeinantiems valstybės tarnautojams, taip pat jam priskirtos kompetencijos klausimais – savivaldybės gyventojams ir kitiems savivaldybės teritorijoje esantiems subjektams;

3) **organizuoja savivaldybės administracijos darbą**, tvirtina savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir savivaldybės administracijos filialų – seniūnijų veiklos nuostatus, tvirtina savivaldybės administracijos, seniūnijų metinius veiklos planus ir kitus strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimą detalizuojančius dokumentus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje.“

8. Pagal Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatas:

6 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies 1 punktas:

„1. Įstaiga privalo turėti Vyriausybės patvirtintus reikalavimus atitinkančią interneto svetainę, kurioje teiktų informaciją apie savo funkcijas, struktūrą, informacijos teikimui skirtos informacijos rodyklę, kitą teisės aktais nustatytą informaciją.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje interneto svetainėje Vyriausybės nustatyta tvarka ir laikantis asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat kitų įstatymuose nustatytų reikalavimų turi būti skelbiami:

1) Seimo kontrolierių pažymos dėl įstaigoje atlikto skundo tyrimo ir informacija apie Seimo kontrolierių siūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo įstaigoje rezultatus.“

9. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-18 nutarimu Nr. 480 patvirtinto **Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo** nuostatas:

„14. Įstaigos interneto svetainėje skelbiama tik aktuali ir teisiškai galiojanti informacija. Ji turi būti atnaujinama pagal keitimosi periodiškumą. Jeigu ši informacija skelbiama ir užsienio kalba, vienu metu turi būti atnaujinamos ir visos kitos kalbinės įstaigos interneto svetainės versijos.

Įstaigos interneto svetainės sritys „Teisės aktų pažeidimai“ informacija skelbiama šia tvarka:

14.1. **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių pažymos skelbiamos nedelsiant, kai tik gaunamos, o informacija apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių pasiūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo rezultatus – nedelsiant, ją pateikus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui**. Pažymos ir informacija apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių pasiūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo rezultatus skelbiamos ne trumpiau nei vienus metus nuo informacijos Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriams apie nagrinėjimo rezultatus pateikimo dienos.“

10. Pagal 2002-06-25 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 977 patvirtintos **Tarnybinių nuobaudų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos** (2010-07-14 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1029 redakcija su pakeitimais) nuostatas:

„3. [...] Gavus oficialią informaciją, tarnybinio nusižengimo tyrimas pradamas per 5 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo.“

Teismų praktika

11. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime Nr. 51/01-26/02-19/03-26/03 konstatavo:

„[...] valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. **Kiekviena valstybės**

ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų.“

Išvados

12. Bendrovės skundo dalykas – Savivaldybės administracijos pareigūnų neveikimas, nevykdant imperatyvių teisės aktų reikalavimų dėl Seimo kontrolierių pažymų ir jose pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo rezultatų skelbimo.

13. Įstatymų leidėjas įpareigoja savivaldybių administracijas savo interneto svetainėse Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka skelbti Seimo kontrolierių pažymas ir informacijos apie Seimo kontrolierių siūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo savivaldybėje rezultatus, skelbiamą informaciją periodiškai atnaujinant (žr. pažymos 8 ir 9 punktus).

14. Savivaldybės interneto svetainės duomenys rodo, kad Bendrovės skunde nurodyti teiginiai dėl Seimo kontrolieriaus pažymų nepaskelbimo pasitvirtino, nes **Seimo kontrolieriaus 2014-10-28, 2014-11-07 ir 2014-11-10 pažymos 2014-12-08 Savivaldybės interneto svetainėje dar nebuvo paskelbtos** (žr. pažymos 5 ir 6 punktus). **Šie duomenys Savivaldybės interneto svetainėje buvo patalpinti tik 2014-12-09.**

15. Atkreiptinas dėmesys į Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 14.1 punkte nustatytą **Seimo kontrolierių pateiktų pažymų paskelbimo institucijų internetinėse svetainėse terminą**, nurodant, kad šie dokumentai skelbiami **nedelsiant, kai tik jie gaunami** (žr. pažymos 9 punktą).

Akivaizdu, kad **Seimo kontrolieriaus 2014-10-28 pažymos paskelbimas, praėjus daugiau nei mėnesiui nuo šio dokumento gavimo Savivaldybės administracijoje dienos, negali būti traktuojamas kaip atitinkantis imperatyvų teisės aktų reikalavimą nurodytus dokumentus skelbti nedelsiant, kai tik jie gaunami.**

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad **Savivaldybės interneto svetainėje nėra duomenų, patvirtinančių informacijos apie Seimo kontrolieriaus 2014-11-07 pažymoje Nr. 4D-2013/2-829 pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo Savivaldybėje rezultatus.**

16. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 11 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms. Valstybės tarnautojai privalo vadovautis teisės aktų nuostatomis. To reikalauja ir Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintas teisėtumo principas (žr. pažymos 7 punktą).

Būtent savalaikis ir tinkamas su savivaldybės veikla susijusios informacijos (įskaitant ir Seimo kontrolierių pažymas, kuriose analizuojami skundai dėl savivaldybių pareigūnų veiksmų ar neveikimo) viešinimas gali būti viena iš priemonių, padedančių realizuoti Vietos savivaldos įstatyme fiksuotą vietos savivaldos institucijų veiklos skaidrumo ir viešumo principus (žr. pažymos 7 punktą).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **netoleruotina yra situacija, kai yra mėnesį ir daugiau nevykdomas imperatyvus reikalavimas informaciją skelbti nedelsiant, pažeidžiant Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 14.1 punkto reikalavimus.**

17. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad imperatyvus Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 14.1 punkto reikalavimas Seimo kontrolierių pažymas interneto svetainėse paskelbti nedelsiant, kai tik jos gaunamos, Bendrovės skunde nurodytų Seimo kontrolieriaus pažymų atžvilgiu**

nebuvo įgyvendintas, o informaciją apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių pasiūlymų (rekomendacijų) nagrinėjimo rezultatus – nedelsiant, ją pateikus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui. Todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **uždarosios akcinės bendrovės „X“ skundas pripažintinas pagrįstu.**

18. Pažymėtina, kad kartą Seimo kontrolieriaus pažymos nepaskelbimas Savivaldybės interneto svetainėje buvo argumentuotas klaida (žr. pažymos 4 punktą). Akivaizdu, kad **imperatyvių teisės aktų reikalavimų pažeidimas Savivaldybės administracijoje kartojasi, t. y. pažeidimai tampa sistemingi.**

Savivaldybės administracijos darbą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius (žr. pažymos 7 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **Seimo kontrolierius rekomenduoja Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorei Kristinai Nakutytei inicijuoti už šioje pažymoje nurodytų dokumentų paskelbimą nedelsiant atsakingo asmens neveikimo įvertinimą, pašalinti šioje pažymoje konstatuoto pažeidimo pašalinimą, užtikrinti imperatyvių teisės aktų reikalavimų vykdymą Savivaldybėje.**

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

19. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia uždarosios akcinės bendrovės „X“ skundą pripažinti pagrįstu.**

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8, 14 ir 15 punktais, **Seimo kontrolierius rekomenduoja Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorei Kristinai Nakutytei:**

20.1. inicijuoti ir užtikrinti tarnybinio nusižengimo tyrimo atlikimą dėl šioje pažymoje nurodytų pažeidimų, įvertinant asmenų, atsakingų už Seimo kontrolierių pažymų ir informacijos apie Seimo kontrolieriaus 2014-11-07 pažymoje Nr. 4D-2013/2-829 pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus pateikimą paskelbimui ir paskelbimą Savivaldybės interneto svetainėje www.panevezys.lt, veiksmus (neveikimą);

20.2. užtikrinti šioje pažymoje nurodyto pažeidimo pašalinimą – informaciją apie Seimo kontrolieriaus 2014-11-07 pažymoje Nr. 4D-2013/2-829 pateiktų rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus skelbti Savivaldybės interneto svetainėje Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo bei Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo reikalavimų nustatyta tvarka, t. y. svetainės dalyje „Teisinė informacija“/„Teisės aktų pažeidimai“/„Seimo kontrolierių pažymos ir informacija apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus“ ne trumpiau nei vienerius metus nuo informacijos Seimo kontrolieriams apie nagrinėjimo rezultatus pateikimo dienos;

20.3. atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracijoje kartojasi anksčiau konstatuoti pažeidimai, užtikrinti (priimant įsakymą (jei toks įsakymas dar nepriimtas) ir paskiriant atsakingą asmenį), kad Savivaldybės administracijoje būtų griežtai laikomasi Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo 14.1 punkto reikalavimo Seimo kontrolierių pažymas interneto svetainėse paskelbti nedelsiant, kai tik jos gaunamos, o informaciją apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus – nedelsiant, ją pateikus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių informuoti raštu iki 2015-01-30.